

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 438/2017
22.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића, Катарине Манојловић-Андрић, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... чији је пуномоћник Славиша Николић адвокат из ..., против тужене Општине Прибој коју заступа Општинско правобранилаштво, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2909/15 од 08.12.2015. године, у седници већа одржаној дана 22.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2909/15 од 08.12.2015. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2909/15 од 08.12.2015. године и пресуда Основног суда у Прибоју П 464/13 од 07.09.2015. године у усвајајућем делу става првог и ставу другом изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена на исплату накнаде нематеријалне штете за умањење опште животне активности у износу од 525.000,00 динара, претрпљене физичке болове у износу од 245.000,00 динара и претрпљени страх у износу од 200.000,00 динара, као и накнаду трошкова парничног поступка у износу од 119.411,50 динара.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да на име трошкова целокупног поступка исплати туженој износ од 154.120,00 динара у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прибоју П 464/13 од 07.09.2015. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца АА из ... и тужена Општина Прибој обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати за умањење опште животне активности износ од 525.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 245.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 200.000,00 динара све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом извршења, док је тужбени захтев тужиоца којим је

тражио да му тужени на име накнаде нематеријалне штете за умањење опште животне активности плати износ од још 225.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од још 105.000,00 динара и за претрпљени страх износ од још 300.000,00 динара одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 179.935,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2909/15 од 08.12.2015. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене као неоснована и потврђена пресуда Основног суда у Прибоју П 464/13 од 07.09.2015. године у ставу првом изреке - у делу којим је усвојен тужбени захтев тужиоца за накнаду штете на име претрпљеног страха. Ставом другим изреке, иста пресуда је преиначена у ставу првом изреке - у делу у којем је усвојен тужбени захтев за умањење опште животне активности и претрпљене физичке болове, као и у ставу другом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име умањења опште животне активности исплати износ од 434.700,00 динара и на име претрпљених физичких болова износ од 63.000,00 динара све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом извршења, а за више од досуђеног овом одлуком до износа досуђених одлуком првостепеног суда - за износ од 90.300,00 динара на име умањења опште животне активности и износ од 182.000,00 динара на име претрпљених физичких болова тужбени захтев тужиоца је одбијен као неоснован, а тужена обавезана да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 119.411,50 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде под претњом принудног извршења.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Предложила је да се о ревизији, ради уједначавања судске праксе, одлучује на основу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу РЗ 11/17 од 22.02.2017. године предмет је уступљен Врховном касационом суду ради одлучивања о посебној ревизији тужене изјављеној против означене другостепене пресуде.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11 ... 55/14), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Према ставу 2. наведеног члана, о дозвољености и основаности ревизије из става 1. тог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

У конкретном случају, по оцени Врховног касационог суда, постоји потреба одлучивања о ревизији тужене као о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе у погледу обавезе послодавца да накнади штету запосленом коју му је, на путу до посла или обрнуто, проузроковало треће лице.

Из наведеног разлога, на основу члана 404. Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке.

Испитујући основаност ревизије, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка због којих се овај ванредни правни лек може изјавити, у смислу члана 407. став 1. тачке 2. и 3. наведеног закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код тужене на пословима .... Тужилац је 29.11.2010. године, између 20 и 20,30 сати, обавио ... преглед једног грађевинског објекта. Приликом повратка кући, у улици ... .., с`леђа га је напало непознато лице и дрвеним предметом нанело тешке телесне повреде. О томе је тужена сачинила извештај о повреди на раду. Услед нанетих повреда тужилац је трпео физичке болове и страх, а његова општа животна активност је умањена за 30%. Поводом штетног догађаја, у којем су тужиоцу нанете тешке телесне повреде, подигнута је оптужница против окривљеног ББ из ... .

Првостепени суд је из тако утврђеног чињеничног стања, нарочито чињенице да је тужилац повређен на раду коју потврђује сачињени извештај о повреди на раду, извео закључак о постојању одговорности тужене у смислу члана 164. Закона о раду и њеној обавези да тужиоцу надокнади насталу нематеријалну штету. По налажењу тог суда, уз вођење рачуна о тужиоцевом доприносу у настанку штете од 30%, правичну новчану накнаду за поједине видове нематеријалне штете представљају досуђени износи у висини одређеној применом члана 200. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је прихватио разлоге нижестепеног суда да применом члана 164. Закона о раду обавезе тужену - послодавца да надокнади штету која је тужиоцу - запосленом проузрокована на раду, као и разлоге о тужиоцевом доприносу у настанку штете и висини правичне новчане накнаде за претрпљени страх, јер су засновани на правилној примени чланова 192. и 200. Закона о облигационим односима. Међутим, по налажењу тог суда, висина новчане накнаде за претрпљене физичке болове и умањење опште животне активности је одређена погрешном применом члана 200. Закона о облигационим односима, због

чега је у том делу преиначена првостепена пресуда и тужиоцу досуђени нижи износи новчане накнаде за ове видове нематеријалне штете.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужене указује да су нижестепени судови у овом спору погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 164. Закона о раду је прописано да ако запослени претрпи повреду на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да надокнади штету у складу са законом и општим актом. Исказ „у складу са законом“, употребљен у наведеној одредби, значи у складу са Законом о облигационим односима. Због тога, послодавац одговара по правилима Закона о облигационим односима о одговорности за штету по основу кривице (члан 154. став 1), односно о одговорности за штету од опасне ствари и опасне делатности (чланови 173. и 174).

Под повредом на раду се, према члану 22. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, сматра: повреда осигураника која се догоди у просторној, временској и узрочној повезаности са обављањем посла по основу кога је осигуран, проузрокована непосредним краткотрајним механичким, физичким или хемијским дејством, наглим променама положаја тела, изненадним оптерећењем тела или другим променама физиолошког стања организма (став 1); повреда проузрокована на начин из став 1. тог члана, коју осигураник - запослени претрпи при обављању посла на који није распоређен, али који обавља у интересу послодавца код кога је запослен (став 2); повреда проузрокована на начин из става 1. тог члана коју осигураник претрпи на редовном путу од стана до места рада или обрнуто, на путу предузетом ради извршења службених послова и на путу предузетом ради ступања на рад, као и у другим случајевима утврђеним законом (став 3); обољење осигураника које настане непосредно или као искључива последица неког несрећног случаја или више силе за време обављања посла на основу кога је осигуран, или у вези са њим (став 4); повреда проузрокована на начин из става 1. до 4. тог члана коју осигураник претрпи у вези са коришћењем права на здравствену заштиту по основу повреде на раду или професионалне болести (став 5).

Поведа на раду је увек довољна за остваривање права по основу социјалног осигурања, али не мора увек бити довољна за остваривање права на накнаду штете. Наиме, ако повреду на путу од куће до посла или обрнуто, или на службеном путу, изазове треће лице, запослени ће моћи да оствари права по основу здравственог, пензијског и инвалидског осигурања, али не и по основу накнаде штете јер кривица трећег искључује одговорност послодавца.

У конкретном случају, тужиоца је повредило треће лице па је тим поводом покренут и кривични поступак. Тужена није крива што је треће лице повредило тужиоца, нити је повреда настала од опасне ствари или опасне делатности тужене. Због тога не постоји одговорност тужене за нематеријалну штету насталу услед

телесне повреде коју је тужиоцу, на путу од посла до куће, нанело треће лице, без обзира да ли се та повреда по прописима о здравственом, пензијском и инвалидском осигурању сматра повредом на раду. У том контексту је чињеница да је тужена сачинила извештај о повреди на раду, сама по себи, без утицаја на постојање њене одговорности и обавезе да тужиоцу надокнади насталу штету.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима целокупног поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку. На основу наведених одредби тужилац је дужан да туженој надокнади парничне трошкове у укупном износу од 154.125,00 динара, и то за: састав одговора на тужбу и три поднеска у износу од по 11.250,00 динара; заступање на четири одржана рочишта у износу од по 12.750,00 динара и пет неодржаних рочишта у износу од по 7.125,00 динара; састав ревизије у износу од 22.500,00 динара. Висина ових трошкова одређена је у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Србије“, број 121/12).

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић